

Eesti Spordigümnaasium muutub treeningukeskuseks

Teiste koolide seas alustas uut õppeaastat ka Eesti Spordigümnaasiumi 325 õpilast. Võib kindlalt väita, et vähemalt mõned neist jõuavad tulevikus olümpiale.

"Uue kooliaasta algust tähistas tore sündmus," rõõmustab ESG õppealajuhataja Toomas Merila. "Kaks meie kooli kasvandikku — Kadri Kruus ja Evelyn Vumba — tulid Euroopa juunioride meistriks rannavõrkpallis." Kruus enam spordigümnaasiumis ei õpi, kuid harjutab koos siinse naiskonnaga treener Andres Skuini käe all, et valmistuda juunioride MMi valikturniiriks.

Paaril viimasel aastal pole ESG-s toimunud erilisi muutusi, kadunud on juttu kooli likvideerimise võimalustest. "Neid jutte räägiti eelmise Riigikogu koosseisu ajal. Kui aga hääletamiseks läks, olid kõik erimeelsed riigikogujad ühisel arvamusel, et ESG tuleks riigi eelarvesse jätta," meenutab Merila.

Oluliselt muutunud pole ka tunniplaan, endiselt on õpilastel päevas kaks treeningut. "On arvatud, et noortele võib kaks harjutuskorda päevas paljaks osutuda. See pole õige! Füsioloogid on tõestanud, et kaks korda kaks tundi on efektiivsem kui pikk neljatunnine treening. Kuid kahest korrast tõuseb kasu vaid siis, kui teine treening on koormuse ja sisu poolest erinev," on Merila kindel.

Süsteemi paneb paika riigi rikkus

"Eesti tingimustes on üht suurt kooli lihtsam majandada, kuigi osaliselt võiks üle võtta Põhjamaade malli," arwab Merila. "Näiteks Rootsis on õpilased-sportlased koondunud paljudesse väiksematesse koolidesse, neist igas tegeldakse kitsalt ühe alaga. Niimoodi kasutatakse ära häid spordibaase. Meie võimalused pole Rootsiga võrreldavad, ent samas on mõned head treeningukohad kasutamata."

Merila arvates pole selles vastuolu, et paljudes riikides spordigümnaasiumi taolised haridusasutused sootuks puuduvad. "USA-s on kõigis keskkoolides iga päev kehaline kasvatus. Koolid omavad vähemalt 10–12 hektarit spordibaase. Milleks on veel vaja erilist spordikooli, kui iga laps võib oma koolis tippportlaseks areneda?"

Süsteemi paneb paika riigi rikkus. Pealegi on ESG end õigustanud ka sportlikus mõttes — Atlantas käinud olümpiakoondise pooled liikmed olid meie kooli lõpetanud või siin mõne aasta jooksul õppinud."

Merilale ei meeldi väljend "sportlaste koondamine ESG-sse". "Koolil

Eesti Spordigümnaasiumi võrkpallineid hakkavad valmistuma MMi valikturniiriks.

LEMBIT PEEGEL

on teine ülesanne. Me koondame küll perspektiivikaid noori, ent ainult neid, kellel kodukohas puuduvad korralikud treeningutingimused. ESG on täiendav spordiasutus olemasolevatele, mitte kooreriisuja. Muidu ta hävitaks kõikide tööd ja vastandaks end teistele."

Merila arvates tuleks ESG-d kui treeningukeskust lähiaastatel laiendada. "Meil on nimekirja kooli lõpetanutest, kes jätkavad harjutamist ESG juures. Paljud neist on Sydney olümpia kandidaadid. Nad saavad siin elada ja meie baase kasutada, harjutada ESG treenrite juhendamisel."

Eesti spordi peamine kitsaskoht on üleminek noorte hulgast täiskasvanute klassi. Selle probleemi lahendamiseks ongi meie keskus ellu kutsutud. Praegu otsitakse materiaalseid võimalusi, täpsustatakse alaliitude ja Eesti Olümpiakomitee osa keskuse arendamisel. Haridusministeeriumilt ei saa selleks raha juurde küsida."

Odaviske maailmameistergi harjutas kodus

Merila sõnul ei saa ESG juures harjutades pügeda viletsate tingimuste taha. "Meil on heal tasemel meditsiiniline keskus ja sporti toetav teenindus. Pealegi saab ju igäuks kasutada Tallin-

na teisi spordibaase. Treenimine uues hallis pole alati parim lahendus. Seal on palju rahvast, raske keskenduda."

Odavisketreenerina arvan, et sel alal võib tippu jõuda ka vastu võrku visates. Kui kelleski on suure sportlase ainst, läheb ta kasvõi läbi halli kivi. Lõuna-laagrid on moodi läinud, aga Kimmo Kinnunen tuli maailmameistriks aastal, mil ta talvel Soomest väljas üldse ei harjutanud."

Praegu valitseb spordigümnaasiumis tendents, et üha rohkem õpilasi tuleb väljaspoolt Tallinna. "Korvpallis moodustasime grupi peaaegu eranditult maapoistest. Jaanus Levkoi jäi rahule: poiste eeldused on head. Pole mõtet siia tõmmata Tallinnast, kus on mitu sportmängude kooli," räägib Merila.

Spordigümnaasiumis on head treenerid

Pallimängus ei saa võrdväärsete kaaslasteta keegi kõrgele jõuda. "Kunagi väideti, et me võtame maakoolist liidri ära. Tavaliselt tekib aga eelmise liidri asemele kohe uus, eelmine liider omakorda jõuab siin kõrgemale tasandile. Selliselt toimubki areng."

Tegelikult ei võeta maaltki vägisi — meile suunatakse paremaid. Tõsi, 10–15 aastat tagasi püüti riiklike vahenditega

suunata kõik suuremate eeldustega sportlased siia. Sellest saigi alguse vastuseis spordigümnaasiumile."

Talvel väitis Andres Skuin, et õpilaste ESG-sse saatmine sõltub ka isikust: kui mõni spordigümnaasiumi treener ei saa läbi oma ala teiste treeneritega, siis tema juurde ei taheta õpilasi saata, ehkki see võiks sportlase arengule kasuks tulla.

"Inimlikul tasandil on kindlasti vastuolusid," nõustub Merila. "Meid on süüdistatud, et treenerite kaader muutub harva. Praegu oleme saanud kergejõustikus Sven Andresoo ja Uno Källe. Korvpalliga tegeleb Jaanus Levkoi. Kellega peaksime neid vahetama?"

Enamasti ollakse treeneritega rahul. Enne Atlantat käisid siin harjutamas Eesti koondise maadlejad, staadionil tegutsesid Nazarov ja Nool. Paljud meie treenerid on käitpidi täiskasvanute spordi sees. Spordigümnaasium on Tallinna tingimustes sobiv koht keskuse arendamiseks, ainult korralik hall ja ujula oleks vaja juurde ehitada," jõuab Merila tagasi keskuse idee juurde.

Kui suudaksime meie väikeses riigis panna kõik spordiinimesed ühe eesmärgi nimel tööle, oleks tulemus palju parem," lõpetab Merila.

ANTS PÕLDOJA